

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
AVRUPA BİRLİĞİ UYUM KOMİSYONU

27. DÖNEM FAALİYET RAPORU

(25 Haziran 2018 - 14 Mayıs 2023)

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR

İçindekiler

1. GİRİŞ	4
2. TBMM AB UYUM KOMİSYONU HAKKINDA GENEL BİLGİ	4
a) Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Kanunu	4
b) Komisyonun Görevleri	7
c) Komisyonun Oluşumu ve Çalışma Yöntemi	7
3. TÜRKİYE-AVRUPA BİRLİĞİ İLİŞKİLERİ	8
a) Son Dönemde Yaşanan Siyasi Gelişmeler	8
b) Katılım Müzakerelerinde Mevcut Durum	11
c) Türkiye-AB Yüksek Düzeyli Diyalog Toplantıları	13
d) Avrupa Siyasi Topluluğu	14
e) Rusya-Ukrayna Krizi ve Türkiye-AB İlişkileri	14
f) Genişleme	14
g) Kahramanmaraş Merkezli Depremle İlgili Uluslararası Bağışçılar Konferansı	15
h) Türkiye'nin AB'den Beklentileri	15
4. 27. YASAMA DÖNEMİNDE AB UYUM KOMİSYONU'NUN FAALİYETLERİ	15
a) I. Yasama Yılı Faaliyetleri	15
i) Komisyon Üyeleri	16
ii) Komisyon Toplantısı	17
iii) Komisyona Yapılan Ziyaretler	17
iv) Komisyonun Yurtdışı Faaliyetleri	17
b) II. Yasama Yılı Faaliyetleri	17
i) Komisyon Üyeleri	17
ii) Komisyon Toplantısı	18
iii) Komisyona Yapılan Ziyaretler	19
iv) Komisyonun Yurtdışı Faaliyetleri	20
c) III. Yasama Yılı Faaliyetleri	21
i) Komisyon Üyeleri	21
ii) Komisyon Toplantısı	22
iii) Komisyona Yapılan Ziyaretler	22
iv) Komisyonun Yurtdışı Faaliyetleri	23
d) IV. Yasama Yılı Faaliyetleri	24
i) Komisyon Üyeleri	24

ii)	Komisyon Toplantısı	25
iii)	Komisyonu Yapılan Ziyaretler	25
iv)	Komisyonun Yurtdışı Faaliyetleri	26
e)	V. Yasama Yılı Faaliyetleri	26
i)	Komisyon Üyeleri	27
ii)	Komisyon Toplantısı	28
iii)	Komisyonu Yapılan Ziyaretler	28
iv)	Komisyonun Yurtdışı Faaliyetleri	28
f)	VI. Yasama Yılı Faaliyetleri.....	30
i)	Komisyon Üyeleri	30
ii)	Komisyon Toplantısı	31
iii)	Komisyonu Yapılan Ziyaretler	31
iv)	Komisyonun Yurtdışı Faaliyetleri	32
5.	SONUÇ.....	32

1. GİRİŞ

15.04.2003 tarihli ve 4847 sayılı Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Kanunu uyarınca, “Her yasama yılının sonunda Türkiye'nin Avrupa Birliğine katılım sürecindeki gelişmelere ve Komisyonun o yılki faaliyetlerine ilişkin bir değerlendirme raporu hazırlamak...” AB Uyum Komisyonunun görevidir. Bu Rapor, her yasama yılını ayrı ayrı başlıklar halinde ele alarak 27’nci Yasama Dönemini kapsamaktadır.

Rapor, üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, AB Uyum Komisyonu hakkında genel bilgi sunulmaktadır.

İkinci bölümde, Rapor döneminde Türkiye-AB ilişkileri ve katılım müzakereleri süreci konularına değinilmiştir. Bu kapsamda Türkiye-AB ilişkilerinin odağında yer alan düzensiz göç konusunda işbirliği, Geri Kabul Anlaşması, Vize Muafiyeti Diyaloğu ve Gümrük Birliğinin güncellenmesi gibi konulara yer verilmiştir.

25 Haziran 2018 ve 14 Mayıs 2023 tarihleri arasını kapsayan 27’nci Yasama Döneminin her bir yasama yılında gerçekleştirilen Komisyon faaliyetlerine dair bilgilerin verildiği üçüncü bölümde ise; Komisyon’da görüşülen kanun teklifleri, Komisyon toplantıları, Komisyona yapılan ziyaretler ve Komisyonun yurt dışında katıldığı resmi toplantı ve ziyaretlere yer verilmiştir. Bu bölümde ayrıca, toplam 26 üyesi bulunan Komisyonda üyelerin görevleri, mensubu bulundukları siyasi partiler ve seçim çevrelerine dair bilgilere yer verilmiştir.

2. TBMM AB UYUM KOMİSYONU HAKKINDA GENEL BİLGİ

a) Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Kanunu

Kanun No: 4847

Kabul Tarihi: 15.4.2003

Amaç ve kapsam¹

Madde 1- Bu Kanunun amacı; Türkiye'nin Avrupa Birliğine katılım sürecine ilişkin gelişmeleri izlemek ve müzakere etmek, Avrupa Birliğindeki gelişmeleri takip etmek ve bu gelişmeler konusunda Türkiye Büyük Millet Meclisini bilgilendirmek ve istenildiğinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan kanun teklifleri ile olağanüstü hal sırasında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin Avrupa Birliği Mevzuatına uygunluğunu inceleyerek ihtisas komisyonlarına görüş sunmak üzere, Türkiye Büyük Millet Meclisinde, Avrupa Birliği Uyum Komisyonunun kuruluş, görev, yetki, çalışma usul ve esaslarını düzenlemektir.

Komisyonun kuruluşu

¹2/7/2018 tarihli 703 sayılı KHK'nin 56 ncı maddesiyle, bu maddede yer alan “tasarı ve teklifleri ile kanun hükmünde kararnamelerin” ibaresi “teklifleri ile olağanüstü hal sırasında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin” şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 2- Üye sayısı Danışma Kurulunun teklifi üzerine Genel Kurulca belirlenecek Avrupa Birliği Uyum Komisyonunda; siyasi parti grupları ile bağımsızlar Meclisteki sayılarının boş üyelikler hariç- üye tamsayısına nispet edilmesi ile bulunacak yüzde oranına uygun olarak temsil edilirler. Siyasi parti grupları, Türkiye-Avrupa Birliği Karma Parlamento Komisyonu üyelikleri için adaylarını Avrupa Birliği Uyum Komisyonu üyeleri arasından bildirir.

Avrupa Birliği Uyum Komisyonu üyeleri belirlenirken İngilizce veya Fransızca'yı anlama, konuşma ve yazma düzeylerinde iyi bilen, Avrupa Birliği hukuku alanında uzman milletvekillerine öncelik tanınır.

Bu Komisyon üyelikleri için, bir yasama döneminde iki seçim yapılır. (Değişik ikinci cümle: 1/12/2011-6253/41 md.) İlk seçilenlerin görev süresi iki yıldır, ikinci devre için seçilenlerin görev süresi ise o yasama döneminin sonuna kadar devam eder.

Komisyon, siyasi parti gruplarının yüzde oranlarına göre bir başkan, iki başkanvekili, bir sözcü ve bir katip seçer. Bu seçim, üye tamsayısının salt çoğunluğuyla toplanan Komisyonun, toplantıya katılanlarının salt çoğunluğunun gizli oyuyla yapılır.

Komisyonun görevleri

Madde 3- Avrupa Birliği Uyum Komisyonunun görevleri şunlardır:

a) Başkanlığın talebi üzerine ya da istenildiğinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan kanun teklifleri ile olağanüstü hal sırasında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin Avrupa Birliği Mevzuatına uygunluğunu inceleyerek ihtisas komisyonlarına görüş sunmak,²

b) Türkiye'nin Avrupa Birliğine katılım sürecine ilişkin gelişmeleri izlemek ve müzakere etmek,

c) Her yasama yılının sonunda Türkiye'nin Avrupa Birliğine katılım sürecindeki gelişmelere ve Komisyonun o yılki faaliyetlerine ilişkin bir değerlendirme raporu hazırlamak ve bunu Türkiye Büyük Millet Meclisinin ve Hükümetin bilgisine sunmak,

d) Avrupa Birliğindeki gelişmeleri takip etmek, gerektiğinde yurt dışında incelemelerde bulunmak ve bu gelişmeler konusunda Türkiye Büyük Millet Meclisini bilgilendirmek,

e) Avrupa Birliği kurumları ile diğer üye ve aday ülke eş parlamentoları ve Avrupa Birliği komisyonlarıyla ilişkileri yürütmek,

f) Avrupa Birliğine katılım konusunda Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmalarına ilişkin gerekli bilgi ve dokümanları temin etmek,

g) Avrupa Birliğine katılım konusunda kamuyu bilgilendirici etkinlikler yapmak.

² 2/7/2018 tarihli 703 sayılı KHK'nin 56 ncı maddesiyle, bu bentte yer alan "tasarı ve teklifleri ile kanun hükmünde kararnamelerin" ibaresi "teklifleri ile olağanüstü hal sırasında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin" şeklinde değiştirilmiştir.

Komisyunun yetkileri

Madde 4- Komisyon, görevleri ile ilgili olarak, bakanlıklardan, genel ve katma bütçeli dairelerden, mahalli idarelerden, üniversitelerden ve diğer kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlardan bilgi istemek ve ilgililerini çağırıp bilgi almak yetkilerine sahiptir.

Komisyon gerekli gördüğünde uygun bulacağı uzmanların bilgilerine başvurabilir. Ankara dışında ve yurt dışında da çalışabilir.

Komisyunun çalışma usul ve esasları

Madde 5- Avrupa Birliği Uyum Komisyonu üye tamsayısının en az üçte biri ile toplanır ve toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar verir; ancak karar yeter sayısı hiçbir şekilde üye tamsayısının dörtte birinin bir fazlasından az olamaz.

Komisyon, Avrupa Birliği Mevzuatına uygunluk yönünde Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinden görüş isteyebilir.

Komisyon yıllık faaliyet ve değerlendirme raporunu Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunar. Bu rapor, Danışma Kurulunun görüş ve önerisi ile Genel Kurul gündemine alınabilir ve okunmak suretiyle veya üzerinde görüşme açılarak bilgi edinilir.

Komisyon raporu, Cumhurbaşkanlığı ve ilgili bakanlıklara Başkanlıkça gönderilir.³

Komisyon çalışmaları ile ilgili olarak, yurt içi ve yurt dışı görevlendirmelere ait giderler, Komisyonun kararı ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanının onayı ile 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre Türkiye Büyük Millet Meclisi Bütçesinden karşılanır.

Uygulanacak İçtüzük

Madde 6- Avrupa Birliği Uyum Komisyonu çalışmalarında, bu Kanunda açıklık olmayan hallerde Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü hükümleri uygulanır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanının, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü gereğince komisyonlar üzerinde haiz olduğu denetleme yetkisi bu Komisyon için de geçerlidir.

Geçici Madde 1– Siyasi parti grupları; Avrupa Birliği Uyum Komisyonu üyeliklerine yapılacak ilk seçimler için adaylarını, Türkiye-Avrupa Birliği Karma Parlamento Komisyonu üyeleri de dahil olacak şekilde bildirirler.

Avrupa Birliği Uyum Komisyonunun 22 nci dönemde ikinci devre için yapılacak üye seçimleri diğer komisyonlarla birlikte yapılır.

Yürürlük

Madde 7- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

³ 2/7/2018 tarihli 703 sayılı KHK'nin 56 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Başbakanlık" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı" şeklinde değiştirilmiştir.

Yürütme

Madde 8- Bu Kanun hükümlerini Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı ile Bakanlar Kurulu yürütür.

b) Komisyonun Görevleri

15.4.2003 tarihli ve 4847 sayılı Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Kanunu ile TBMM’nde AB Uyum Komisyonu kurulmuş ve böylece hazırlanan kanun tekliflerinin AB müktesebatına uyumu maksadıyla ilk defa bir yasama organının gözetimi sağlanmıştır. Bu kanun uyarınca Komisyonun görevleri şöyle belirlenmiştir:

- Başkanlığın talebi üzerine ya da istenildiğinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan kanun teklifleri ile olağanüstü hâl sırasında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin Avrupa Birliği Mevzuatına uygunluğunu inceleyerek ihtisas komisyonlarına görüş sunmak,
- Türkiye'nin Avrupa Birliğine katılım sürecine ilişkin gelişmeleri izlemek ve müzakere etmek,
- Her yasama yılının sonunda Türkiye'nin Avrupa Birliğine katılım sürecindeki gelişmelere ve Komisyonun o yılki faaliyetlerine ilişkin bir değerlendirme raporu hazırlamak ve bunu Türkiye Büyük Millet Meclisinin ve Hükümetin bilgisine sunmak,
- Avrupa Birliğindeki gelişmeleri takip etmek, gerektiğinde yurt dışında incelemelerde bulunmak ve bu gelişmeler konusunda Türkiye Büyük Millet Meclisini bilgilendirmek,
- Avrupa Birliği kurumları ile diğer üye ve aday ülke eş parlamentoları ve Avrupa Birliği komisyonlarıyla ilişkileri yürütmek,
- Avrupa Birliğine katılım konusunda Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmalarına ilişkin gerekli bilgi ve dokümanları temin etmek,
- Avrupa Birliğine katılım konusunda kamuyu bilgilendirici etkinlikler yapmak.

c) Komisyonun Oluşumu ve Çalışma Yöntemi

AB Uyum Komisyonunun üye sayısı 26 olarak belirlenmiştir. Üyeler Komisyonunda siyasi parti gruplarının ve bağımsızların meclisteki sandalye oranına göre temsil edilmektedir.

Komisyonun üyeleri arasından Türkiye-Avrupa Birliği Karma Parlamento Komisyonun (KPK) üyeleri de seçilir.

Komisyon kendisine sevk edilen kanun teklifleri ile olağanüstü hal sırasında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamelerini inceledikten sonra Avrupa Birliği müktesebatına uygunluğunu araştırmak amacıyla başta Avrupa Birliği Başkanlığı olmak üzere uygun görülen her kurumdan görüşüne başvurmak üzere uzmanlar çağırabilir. Komisyon 4847 sayılı Avrupa Birliği Uyum

Komisyonu Kanununda gösterilen haller dahilinde yurt dışına görüşmeler yapmak üzere üyelerini gönderebilir ve yurt dışından heyetler de kabul edebilir.

Avrupa Birliği Uyum Komisyonu çalışmalarında, 4847 sayılı Kanunda açıklık olmayan hallerde Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü hükümlerini uygular.

3. TÜRKİYE-AVRUPA BİRLİĞİ İLİŞKİLERİ

a) Son Dönemde Yaşanan Siyasi Gelişmeler

Son dönemde Türkiye-AB ilişkilerinde en belirleyici gündem maddesi Doğu Akdeniz'deki gelişmeler olmuştur. AB Liderleri, Ege ve Doğu Akdeniz'deki deniz yetki alanları ile ilgili Türkiye'ye karşı Yunanistan ve Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY) tarafının tezlerini benimsemiş ve Türkiye'ye yönelik tutumunu sertleştirmiştir. Liderler, Türkiye ile AB arasında 18 Mart Mutabakatının gereklerinin yerine getirilmesini amaçlayan olumlu gündem sürecinin başlatılacağını vaat etmiştir. Ancak, bunu Türkiye'nin AB'nin taleplerini yerine getirmesi şartına bağlamıştır. Liderler ayrıca, Türkiye'nin bu konularda geri adım atmaması halinde yaptırım uygulanacağı tehdidinde bulunmuştur.

2021 yılında, Türkiye'nin izlediği yapıcı politika sayesinde gerginlik azalmıştır. Buna karşılık, Mart ve Haziran 2021 tarihlerinde yapılan AB Konseyi toplantılarında Türkiye ile ilgili alınan kararlar beklenen ve gereken adımları içermekten uzaktır. AB, Gümrük Birliği'nin güncellenmesi dahil olumlu gündemi hayata geçirmeye yönelik somut kararlar almayı ertelemiştir.

AB Konseyi Başkanı ve Komisyon Başkanı, Sayın Cumhurbaşkanımızın davetine icabetle, 6 Nisan 2021 tarihinde ülkemizi ziyaret etmişlerdir. Görüşmelerde, Türkiye-AB ilişkilerinin seyrine ilişkin kapsamlı görüş alışverişinde bulunulmuştur. Sayın Cumhurbaşkanımız, muhataplarına Türkiye-AB ilişkilerinde asıl olanın ülkemizin AB'ye katılım (üyelik) süreci olduğunu vurgulamış, başta 18 Mart Mutabakatı'nın tüm yönleriyle güncellenmesi olmak üzere AB'den beklentilerimizi ilk elden ayrıntılı şekilde aktarmıştır.

13 Aralık 2022 tarihinde kabul edilen AB Genel İşler Konseyi Sonuçları'nda, AB'nin ülkemize yönelik demokrasi, hukukun üstünlüğü ve insan haklarına ilişkin haksız ithamları ile Doğu Akdeniz ve Ege konusunda bilinen Rum/Yunan iddiaları yer almıştır.

18 Mart Mutabakatı:

Suriye'deki durumun yol açtığı sığınmacı krizi sonrasında AB ile 29 Kasım 2015, 7 Mart 2016 ve 18 Mart 2016 Zirvelerinde bulunulan karşılıklı taahhütler sonucunda, Türkiye-AB 18 Mart Mutabakatı ortaya çıkmıştır. Mutabakatın ana unsurları özetle şöyledir:

- a) Türkiye'nin katılım müzakereleri sürecinin canlandırılması,
- b) Gümrük Birliği'nin güncellenmesine yönelik çalışmaların hızlandırılması,
- c) Vize serbestisi sürecinin hızlandırılması,

d) Türkiye ile AB arasında yılda iki kez Zirve düzenlenmesi ve Yüksek Düzeyli Diyalog ile Ortaklık Konseyi toplantılarının gerçekleştirilmesi,

e) Terörizmin her türlü ile mücadelede Türkiye ve AB'nin birbirine desteğini sürdürmesi,

f) Göç konusunda işbirliği yapılarak, Türkiye'nin AB'ye göçü engellemesi karşılığında şu hususlarda anlaşılmıştır:

f1) Yunan Adaları'na geçen ve iltica başvurusu incelenip reddedilen düzensiz göçmenlerin ülkemize iade edilmesi; iade edilen her bir Suriyeliye karşılık AB'nin Türkiye'de yerleşik bir Suriyeliyi AB üyesi ülkelerden birine yerleştirmesi,

f2) AB Sığınmacı Mali Yardım İmkânı (FRIT) (3+3 Milyar Avro) tesis edilmesi,

f3) Gönüllü İnsani Kabul programının başlatılması,

f4) Suriye içindeki alanlarda işbirliği yaparak yerel nüfusun ve geri dönecek Suriyelilerin insani koşullarda yaşamasının sağlanması.

Türkiye, özellikle düzensiz göç krizi başta olmak üzere Mutabakattan kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmiştir. AB tarafının taahhüt ettiği, ancak olması gerektiği gibi yerine getirilmeyen sözler bulunmaktadır.

9 Mart 2020 tarihinde Brüksel'de, Sayın Cumhurbaşkanımız ile AB Konseyi ve Komisyon Başkanları arasında Türkiye-AB Liderler Zirvesi gerçekleştirilmiştir. Toplantıda 18 Mart Mutabakatı'nın AB tarafından yerine getirilmeyen hususlarının gözden geçirilmesine, göç konusunda ortaya çıkan yeni gelişme ve ihtiyaçları da içerecek şekilde Mutabakatın güncellenmesine dair bir çalışma başlatılmasına karar verilmiştir. Ancak, teknik düzeyde başlatılan çalışma zamanla, bazı üye ülkelerin engellemeleri nedeniyle ilerletilememiştir.

Vize Serbestisi Süreci:

Türkiye ile AB arasında başlatılan Vize Serbestisi Diyalogu, kısa süreli ziyaretlerde Türk vatandaşlarına uygulanan Schengen vizesinin kaldırılmasını amaçlamaktadır. Böylece, biyometrik pasaport sahibi tüm vatandaşlarımız Schengen ülkelerine vizesiz seyahat (180 gün içinde 90 gün) edebilecektir. 18 Mart 2016 tarihinde gerçekleştirilen Türkiye-AB Zirvesinde "Vize Serbestisi Diyalogunun hızlandırılması ve Türkiye'nin Vize Serbestisi Yol Haritası yükümlülüklerini yerine getirmesi ardından vizenin kaldırılması" konusunda mutabık kalınmıştır. Halen 72 yükümlülükten karşılanması gereken 6 yükümlülük (Türkiye-AB Geri Kabul Anlaşması'nın tüm hükümleriyle yürürlüğe girmesi, kişisel verilerin korunması hakkında mevzuatın AB standartlarıyla uyumlu hale getirilmesi, Europol ile operasyonel anlaşmanın akdedilmesi ve uygulanması, tüm AB üye ülkeleri ile cezai konularda etkin adli işbirliğinin sağlanması, GRECO tavsiyelerinin uygulanması, terörle mücadele mevzuatının AB hukuku çerçevesinde gözden geçirilmesi) kalmıştır.

29 Ağustos 2018 tarihinde yapılan IV. Reform Eylem Grubu (REG) toplantısında Vize Serbestisi Diyalogu kapsamında çalışmaların hızlandırılmasına yönelik alınan karar doğrultusunda kalan kriterler için çalışma grupları oluşturulmuştur. REG'in izleyen toplantılarında da, Vize Serbestisi Diyalogu kapsamında yapılan çalışmalar ele alınmıştır.

Gümrük Birliği'nin Güncellenmesi:

Gümrük Birliği'nin (GB) güncellenmesini özellikle ülkemiz açısından gerekli kılan yapısal sorunlar arasında; AB'nin Serbest Ticaret Anlaşması (STA) yaptığı ülkelerle eş zamanlı olarak Türkiye'nin de STA akdetmesini sağlayacak bir sistemin öngörülmemiş olması, Ortak Ticaret Politikası da dahil olmak üzere, birçok önemli alanda AB'nin mevzuat ve politikasına uyum yükümlülüğümüz bulunmasına rağmen, AB'nin GB ile ilgili alanlarındaki karar alma mekanizmalarına katılım sağlanamaması (Avrupa Kimyasallar Ajansı, Avrupa İlaç Ajansı, Ticaret Politikası Komitesi, vs.) ve ikili ticaret kapsamındaki malların taşınmasını kısıtlayan karayolu taşımacılık kotaları önde gelmektedir. AB'nin öncelikleri ise; etkin bir anlaşmazlıkların halli mekanizmasının tesis edilmesi, tarım ürünleri ticaretinde mevcut tercihli rejimin genişletilmesi, hizmetler ticareti, yatırımlar ve kamu alımlarının serbestleştirilmesi olarak özetlenebilecektir.

GB'nin işleyişinden kaynaklanan sorunlar hakkında üçüncü taraflardan bağımsız görüş sorulması fikri, 2012 yılı başında AB tarafından ortaya atılmıştır. GB'nin tüm boyutlarıyla değerlendirilmesini teminen Dünya Bankası'na hazırlatılan Mart 2014 tarihli Değerlendirme Raporu, GB'nin güncellenmesi süreci hazırlıklarının ilk yapı taşı olmuştur. Takip eden dönemde ülkemiz ile AB arasında kurulan Yüksek Düzeyli Memurlar Çalışma Grubu toplantılarında herhangi bir taahhüt içermeksizin müzakerelerde ele alınacak konulara ilişkin çalışmalar sürdürülmüş ve 12 Mayıs 2015 tarihinde Müzakere Çerçeve Belgesi üzerinde mutabık kalınmıştır.

AB Komisyonu 21 Aralık 2016 tarihinde GB'nin güncellenmesi müzakerelerini başlatmak için Konseyden yetki istemiştir. Komisyonun üye ülkelere yetki alması halinde süreç başlayacaktır. AB Komisyonu, 17 Nisan 2018 tarihinde yayınladığı Strateji Belgesi'nde Konsey'e GB'nin güncellenmesi konusunda müzakerelere başlanmasına onay verilmesi yönünde güçlü bir mesaj vermiştir. Ancak, 28-29 Haziran 2018 tarihinde gerçekleşen AB Konseyi toplantısının kararlarında bu olumlu mesajın aksine, Türkiye'nin AB'den daha da uzaklaştığı yönündeki AB savıyla bağlantılı olarak GB'nin güncellenmesine yönelik bir çalışmanın öngörülmediği ifade edilmiştir.

25 Mart 2021 tarihinde gerçekleştirilen AB Zirvesi'nde, mevcut Gümrük Birliği'nin işleyişindeki sorunların çözümü için AB Komisyonu, ülkemizle görüşmeleri yoğunlaştırmaya davet edilmekte ve bununla eş-zamanlı olarak AB Komisyonu'na GB'nin güncellenmesi müzakerelerine başlanmasına yönelik müzakere yetkisi üzerinde çalışma konusunda görevlendirmede bulunmaktadır. Anılan müzakere yetkisinin, AB Zirvesi tarafından sağlanabilecek ilave rehber ilkelere tabi olabileceği ayrıca belirtilmektedir.

14 Aralık 2021 tarihli AB Genel İşler Konseyi Sonuçlarında, Türkiye'nin mevcut GB'nin uygulanmasına ilişkin yükümlülüklerine (GB'nin tüm üye ülkelere uygulanmasını sağlayacak şekilde) dikkat çekilmiştir. Ayrıca Türkiye'nin GB'den kaynaklanan yükümlülüklerinden sapmaya devam ettiği ve ticaret engelleri ile GB'ye aykırı diğer engellerin gecikmeksizin kaldırılması gerektiği belirtilmiştir.

AB, 13 Aralık 2022 tarihinde kabul edilen AB Genel İşler Konseyi Sonuçlarında da yukarıdaki tutumunu sürdürmüştür.

Sonuç olarak, AB'nin olumlu gündem önerisi çerçevesinde, teknik bazı konularda sınırlı ilerleme sağlanmış, ancak Gümrük Birliği'nin güncellenmesi ve Vize Serbestisi gibi önemli konularda somut ilerleme kaydedilememiştir.

b) Katılım Müzakerelerinde Mevcut Durum

10–11 Aralık 1999 tarihlerinde yapılan Helsinki Zirvesi'nde Türkiye'nin aday ülke ilan edilmesiyle AB ile uzun bir geçmişi bulunan ilişkilerimizde yeni bir dönem başlamıştır. Helsinki Zirvesi'nde Türkiye'nin diğer aday ülkeler ile eşit konumda olacağı açık ve kesin bir dille ifade edilmiştir.

Türkiye'nin aday ülke ilan edilmesinin ardından bir aday ülkeyle katılım müzakerelerinin başlaması için AB tarafından şart koşulan Kopenhag Siyasi Kriterlerinin karşılanmasına yönelik çalışmalar hız kazanmıştır. Bu çerçevede 2002-2004 yılları arasında 8 Uyum Paketi, 2001 ve 2004 yıllarında da 2 Anayasa Paketi TBMM'den geçirilmiştir. Özellikle de, 2004 Anayasa Reform Paketinin TBMM'de kabul edilmesiyle reform sürecinde önemli bir adım atılmıştır. Bu önemli adımın neticesinde, Avrupa Komisyonu 6 Ekim 2004 tarihinde yayımladığı İlerleme Raporu'nda Türkiye'nin siyasi kriterleri “yeterli düzeyde” karşıladığını belirterek katılım müzakerelerinin açılması önerisinde bulunulmuştur.

AB'nin 17 Aralık 2004 tarihli Brüksel Zirvesi'nde Türkiye'nin siyasi kriterleri yeteri ölçüde karşıladığı belirtilerek 3 Ekim 2005'te müzakerelere başlanması kararı alınmıştır. 3 Ekim 2005 tarihinde Lüksemburg'da yapılan Hükümetlerarası Konferans ile Türkiye resmen AB'ye katılım müzakerelerine başlamıştır. Yine aynı gün Türkiye için Müzakere Çerçeve Belgesi yayımlanmıştır. Türkiye'nin AB'ye katılım müzakereleri, Müzakere Çerçeve Belgesi'nde öngörüldüğü üzere, 35 fasıl üzerinden yürütülmektedir. Ancak 34. Kurumlar ve 35. Diğer Konular fasılları müzakerelerin en son aşamasında ele alındığı için fiilen 33 fasıl görüşülmektedir.

Fiili müzakerelere geçmeden önce mevcut durumun tespitine yönelik işleyen “tarama süreci”, 20 Ekim 2005 tarihinde “Bilim ve Araştırma Faslı” tanıtıcı tarama toplantısı ile başlamış ve 12-13 Ekim 2006 tarihinde “Yargı ve Temel Haklar Faslı” ayrıntılı tarama toplantısı ile sona ermiştir.

Türkiye-AB katılım müzakereleri sürecinin başlangıcından bugüne kadar sadece 16 fasıl müzakereye açılmış ve bunlardan yalnızca 25 numaralı Bilim ve Araştırma Faslı geçici olarak kapatılmıştır. Geriye kalan 18 fasıldan 15'i ise AB Konseyi ve/veya bazı üye ülkelerin siyasi nitelikli engellemeleri nedeniyle bloke edilmiş durumdadır. Hâlihazırda, sadece 5 numaralı Kamu Alımları Faslı, 8 numaralı Rekabet Politikası Faslı ile 19 numaralı Sosyal Politika ve İstihdam Faslı blokaja tabi değildir. Rapor döneminde, müzakereye açılan herhangi bir fasıl olmadığından katılım müzakerelerinde ilerleme kaydedilmemiştir.

Müzakerelere Açılan Fasıllar:

- 4. Fasıl: Sermayenin Serbest Dolaşımı
- 6. Fasıl: Şirketler Hukuku
- 7. Fasıl: Fikrî Mülkiyet Hukuku

10. Fasıl: Bilgi Toplumu ve Medya
12. Fasıl: Gıda Güvenliği, Veterinerlik ve Bitki Sağlığı Politikası
16. Fasıl: Vergilendirme
17. Fasıl: Ekonomik ve Parasal Politika
18. Fasıl: İstatistik
20. Fasıl: İşletme ve Sanayi Politikası
21. Fasıl: Trans-Avrupa Ağları
22. Fasıl: Bölgesel Politika ve Yapısal Araçların Koordinasyonu
25. Fasıl: Bilim ve Araştırma
27. Fasıl: Çevre
28. Fasıl: Tüketicinin ve Sağlığın Korunması
32. Fasıl: Mali Kontrol
33. Fasıl: Mali ve Bütçesel Hükümler

Engellenen Fasıllar

Ankara Anlaşması'nı AB'ye 2004 yılında katılan yeni üyelere teşmil eden *Ek Protokol*, Türkiye ile AB Dönem Başkanlığı ve Komisyon arasında 29 Temmuz 2005 tarihinde mektup teatisi vasıtasıyla imzalanmıştır. Ancak, Türkiye bir deklarasyon yayımlayarak Ek Protokol'ün imzalanmasının, hiçbir şekilde Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'ni (GKRY) tanıma anlamına gelmeyeceğini bildirmiştir. Buna karşın, 11 Aralık 2006 tarihli AB Genel İşler ve Dış İlişkiler Konseyi Toplantısı'nda, Türkiye'nin Ek Protokol'den kaynaklanan yükümlülüklerini tam olarak yerine getirmediği gerekçesiyle aşağıdaki 8 fasılda müzakerelerin açılmaması ve diğer fasılların geçici olarak kapatılmaması kararlaştırılmıştır:

1. Fasıl: Malların Serbest Dolaşımı
3. Fasıl: İş Kurma Hakkı ve Hizmet Sunumu Serbestisi
9. Fasıl: Mali Hizmetler
11. Fasıl: Tarım ve Kırsal Kalkınma
13. Fasıl: Balıkçılık
14. Fasıl: Taşımacılık Politikası
29. Fasıl: Gümrük Birliği
30. Fasıl: Dış İlişkiler.

Diğer taraftan, Fransa da 11 numaralı Tarım ve Kırsal Kalkınma Faslı⁴ ile 34 numaralı Kurumlar Faslı üzerindeki blokajını devam ettirmektedir.

⁴ Ek Protokol nedeniyle de engellenmektedir.

GKRY, 2009 yılında, 6 fasılda ilerleme kaydedilmesini, “normalizasyon” şartına bağladığını beyan ederek aşağıda belirtilen fasılların müzakerelere açılmasını engellemektedir:

2. Fasil: İşçilerin Serbest Dolaşımı

15. Fasil: Enerji

23. Fasil: Yargı ve Temel Haklar

24. Fasil: Adalet, Özgürlük ve Güvenlik

26. Fasil: Eğitim ve Kültür

31. Fasil: Dış İşleri, Güvenlik ve Savunma Politikası

29 Kasım 2015 tarihinde Brüksel’de gerçekleştirilen Türkiye-AB Zirvesinde taraflar 15. Enerji, 23. Yargı ve Temel Haklar, 24. Adalet, Özgürlük ve Güvenlik, 26. Eğitim ve Kültür, 31. Dış, Güvenlik ve Savunma Politikası fasıllarının müzakereye açılmasına yönelik hazırlıkların tamamlanması ve diğer fasıllara ilişkin hazırlıkların başlatılması hususunda mutabık kalmışlardır. Bu durum 18 Mart 2016 tarihli Türkiye-AB Mutabakatında da teyit edilmiştir. Türkiye, söz konusu fasıllara ilişkin katkısını Komisyona iletmış, ancak AB tarafı üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmemiştir.

15 Temmuz 2016 tarihindeki hain darbe girişimi sonrasında AB’nin gösterdiği dayanışma eksikliği ve Türkiye’ye yönelik eleştirel yaklaşımı Türkiye-AB ilişkilerini olumsuz etkilemiş, bu durum müzakere sürecimize de yansımıştır.

Nitekim AB Zirvesi sonuç bildirgesinde, “mevcut koşullar altında yeni fasılların müzakereye açılmasının düşünülmendiği” belirtilmiştir. 26 Haziran 2018 tarihli Genel İşler Konseyi’nde ise, “ülkemizin AB’den uzaklaşmakta olduğu, katılım müzakerelerimizin fiiliyatta durma noktasına geldiği, yeni fasılların açılmasının veya kapatılmasının düşünülmendiği ve Gümrük Birliği’nin güncellemesi müzakerelerinin başlatılmasının öngörülmediği” ifadesi yer almıştır.

Sonuç olarak, katılım müzakerelerinin en başından itibaren bazı üye ülkelerin siyasi engellemeleri ve Kıbrıs sorunu müzakere sürecini ipotek altına almıştır.

c) Türkiye-AB Yüksek Düzeyli Diyalog Toplantıları

AB’nin olumlu gündemin bir unsuru olarak önerdiği, Yüksek Düzeyli İklim Diyalogu toplantılarının birincisi 16 Eylül 2021 tarihinde Brüksel’de, ikincisi 21 Nisan 2022 tarihinde Ankara’da; Yüksek Düzeyli Göç ve Güvenlik Diyalogu toplantısı 12 Ekim 2021 tarihinde Ankara’da; Yüksek Düzeyli Sağlık Diyalogu toplantısı ise 30 Kasım 2021 tarihinde çevrimiçi gerçekleştirilmiştir. Yüksek Düzeyli Tarım Diyalogu toplantısı 11-12 Mayıs 2022 tarihlerinde Ankara’da, Yüksek Düzeyli Bilim, Araştırma, Teknoloji ve Yenilikçilik Diyalogu toplantısı ise 15 Kasım 2022 tarihinde Brüksel’de düzenlenmiştir.

Göç, sağlık, iklim, terörizmle mücadele ve bölgesel konularda yüksek düzeyli diyalog toplantılarının düzenlenmesi, tarafımızdan olumlu karşılanmakla birlikte, bunların dış politika, ekonomi, enerji, ulaştırma ve tarım alanlarında daha önce tesis edilmiş olan yüksek düzeyli diyalog

mekanizmaları ile üst düzey işbirliği ve istişare mekanizmalarının yerini almaması, bu mekanizmalara da yeniden işlerlik kazandırılması gerektiği AB tarafına defaatle ifade edilmektedir.

d) Avrupa Siyasi Topluluğu

Fransa Cumhurbaşkanı Macron tarafından ortaya atılan, aday ülkelerin AB'ye yönelimini canlı tutmak ve reform süreçlerini teşvik etmek amacıyla, tüm Avrupa çapında ortak sınamaların ele alınabileceği bir işbirliği ve diyalog platformu olarak işlev görebilecek “Avrupa Siyasi Topluluğu (AST)” fikri 23-24 Haziran 2022 tarihli AB Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesinde kabul görmüştür. AST’nin Avrupa kıtasındaki ülkelerin siyasi eşgüdüm sağlayabilmelerine zemin hazırlamayı amaçladığı ve başta genişleme olmak üzere, mevcut AB politikaları ve araçlarının yerine geçmeyeceği tarafımızdan da yapılan girişimler sonucunda AB tarafından kaydedilmiştir.

AST’nin ilk toplantısı, AB Konseyi Dönem Başkanı Çekya’nın evsahipliğinde 6 Ekim 2022 tarihinde Prag’da düzenlenmiştir. Toplantıya, 27 AB üyesi ülke, ülkemiz dahil 10 AB’ye aday ve potansiyel aday ülke (Türkiye, Sırbistan, Karadağ, Arnavutluk, Kuzey Makedonya, Ukrayna, Moldova, Bosna-Hersek, Kosova, Gürcistan) ile Birleşik Krallık, Norveç, İsviçre, İzlanda, Lihtenştayn’ın yanı sıra Azerbaycan ve Ermenistan (toplam 44 ülke) davet edilmiştir. Sayın Cumhurbaşkanımız anılan Zirve’ye katılmışlardır.

AST’den temel beklentimiz, tüm aday ve potansiyel aday ülkelerin AB katılım sürecini destekleyen bir platform görevi görmesi ve AB ile ilişkilerimizi güçlendirerek üyelik sürecimize katkı sağlamasıdır.

e) Rusya-Ukrayna Krizi ve Türkiye-AB İlişkileri

Son dönemde ülkemizin AB ile ilişkilerinde, Rusya-Ukrayna savaşındaki arabulucumuz ve AB’nin Rusya’ya karşı yaptırımlarına katılmamamız ön plana çıkmıştır. 13 Aralık 2022 tarihinde kabul edilen AB GİK Sonuçları’nda ülkemizin Tahıl Anlaşmasında oynadığı rolden övgüyle bahsedilse de, AB yaptırımlarına katılmamamız eleştirilmiş, yaptırımların Gümrük Birliği ilişkimiz üzerinden delinebileceği riski ima edilmiştir.

AB, Ukrayna-Rusya krizi nedeniyle Rusya’ya karşı kabul ettiği yaptırımların etkin bir şekilde uygulanmasını teminen çeşitli girişimlerde bulunmaktadır. Bu kapsamda, ülkemiz ile AB arasındaki Gümrük Birliği çerçevesinde yaptırımların etkisiz kılınmasını engellemek üzere ikili düzeyde teknik bir çalışma grubu oluşturulmasını önermiştir.

f) Genişleme

Rusya’nın Ukrayna’yı işgali AB genişlemesini yeniden ön plana çıkarmıştır. Ukrayna, 28 Şubat 2022 tarihinde, Gürcistan ve Moldova ise 3 Mart 2022 tarihinde AB üyeliği için başvuruda bulunmuştur. Brüksel’de 23-24 Haziran 2022 tarihlerinde düzenlenen AB Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi’nde Ukrayna ve Moldova’ya “aday ülke” statüsü verilmiş, Gürcistan için ise AB perspektifi sunulmuştur. Arnavutluk ve Kuzey Makedonya’nın katılım müzakereleri süreçleri de 19 Temmuz 2022 tarihinde başlamıştır. 15 Aralık 2022 tarihli AB Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi’nde Bosna-Hersek’e adaylık statüsü tanınmıştır. Kosova da, 15 Aralık 2022

tarihinde AB'ye resmen üyelik başvurusunda bulunmuştur. Ayrıca en geç 1 Ocak 2024'te Kosova vatandaşlarına AB'ye vizesiz seyahat imkânı tanınması konusunda anlaşma sağlanmıştır.

AB genişlemesinde başlayan bu ivmenin AB ile üyelik sürecimize henüz olumlu bir yansıması olmamıştır. Aksine, Türkiye AB genişleme perspektifinin dışında tutulmaya çalışılmaktadır.

g) Kahramanmaraş Merkezli Depremle İlgili Uluslararası Bağışçılar Konferansı

Ülkemizde 6 Şubat 2023'te meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremlerle ilgili olarak Avrupa Komisyonu ile AB Konseyi Dönem Başkanı İsveç tarafından 20 Mart 2023 tarihinde Brüksel'de "Uluslararası Bağışçılar Konferansı" gerçekleştirildi. Bu Konferans, depremler sonrasında ülkemize yönelik dayanışma ve destek niteliğini taşımıştır.

Konferans çerçevesinde, Hükümetimiz öncülüğünde ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP), AB ve Dünya Bankası'nın desteğiyle hazırlanan "Türkiye Deprem Toparlanma ve Yeniden İmar Değerlendirmesi" (TERRA) raporu hakkında katılımcı ülke ve uluslararası kuruluşlara bilgilendirmede bulunuldu. TERRA raporu, depremin oluşturduğu tahribat ve kayıplara ilişkin tespitlerde bulunurken, sürdürülebilir, çevreyle uyumlu ve daha dirençli bir toparlanma ve yeniden imar vizyonu da sunmaktadır. Konferansta katılımcılar, buna yönelik taahhütlerde bulundular.

Uluslararası Bağışçılar Konferansında Türkiye için hibeler ve krediler dahil olmak üzere 6,05 milyar avro taahhüt edildi.

h) Türkiye'nin AB'den Beklentileri

Türkiye'nin katılım sürecinin canlandırılarak üyelik perspektifinin güçlendirilmesi, Gümrük Birliği'nin güncellenmesi müzakerelerine vakit geçirilmeksizin başlanması, Türkiye'nin Gymnich'e ve diğer aday ülkelerle birlikte ilgili diğer toplantılara davet edilmesi, göç işbirliğimizin, adil yük ve sorumluluk paylaşımı temelinde, sahadaki yeni gerçeklere göre yenilenmesi, vize serbestisi sürecimizin sonuçlandırılması ve bu sağlanana kadar kolaylaştırıcı önlemler alınması, ülkemizin AB savunma ve güvenlik mimarisinden dışlanmasına son verilerek, Daimî Yapılandırılmış İşbirliği'nin (PESCO) Askeri Hareketlilik Projesi'ne ve Avrupa Savunma Ajansı'na (EDA) katılımının önünün açılması ve terörle mücadelede işbirliğinin geliştirilmesi AB'den temel beklentilerimiz olmaya devam etmektedir.

4. 27. YASAMA DÖNEMİNDE AB UYUM KOMİSYONU'NUN FAALİYETLERİ

a) I. Yasama Yılı Faaliyetleri

27 nci Dönem 1 nci Yasama Yılı 25 Haziran 2018 ve 30 Eylül 2018 tarihleri arasında kapsamaktadır.

Avrupa Birliği Uyum Komisyonu, bu yasama yılında 1 toplantı gerçekleştirmiştir.

TBMM Başkanlığınca bu tarih aralığında Komisyona kanun teklifi havale edilmemiştir.

Komisyon, söz konusu tarih aralığında, 3 yabancı heyeti kabul etmiştir. Yurtdışı faaliyeti gerçekleştirilmemiştir.

i) Komisyon Üyeleri

27 nci Yasama Dönemi 1 inci Yasama Yılında Komisyonunda yer alan milletvekillerinin isimleri, görevleri, partileri ve seçim çevreleri aşağıda gösterilmiştir

Üyenin Adı Soyadı	Komisyon Görevi	Siyasi Partisi	Seçim Çevresi
Mehmet Kasım Gülpınar	Başkan	AK Parti	Şanlıurfa
Markar Esayan	Başkanvekili	AK Parti	İstanbul
Özkan Yalım	Başkanvekili	CHP	Uşak
Zehra Taşkesenlioğlu Ban	Sözcü	AK Parti	Erzurum
Zeynel Özen	Katip	HDP	İstanbul
Muhammed Fatih Toprak	Üye	AK Parti	Adıyaman
Fikret Şahin	Üye	CHP	Balıkesir
Feleknas Uca	Üye	HDP	Batman
Süleyman Karaman	Üye	AK Parti	Erzincan
İmam Hüseyin Filiz	Üye	İYİ Parti	Gaziantep
Aylin Cesur	Üye	İYİ Parti	Isparta
Cemal Çetin	Üye	MHP	İstanbul
Mustafa Demir	Üye	AK parti	İstanbul
Arzu Erdem	Üye	MHP	İstanbul
Erkan Kandemir	Üye	AK Parti	İstanbul
Özgür Karabat	Üye	CHP	İstanbul
Zafer Sırakaya	Üye	AK Parti	İstanbul
Sibel Özdemir	Üye	CHP	İstanbul
Mustafa Yeneroğlu	Üye	AK Parti	İstanbul
İsmail Emrah Karayel	Üye	AK Parti	Kayseri
Türabi Kayan	Üye	CHP	Kırklareli
Selman Özboyacı	Üye	AK Parti	Konya
Ziya Altunyaldız	Üye	AK Parti	Konya
Tuma Çelik	Üye	HDP	Mardin
Burak Erbay	Üye	CHP	Muğla
Muhammed Avcı	Üye	AK Parti	Rize

ii) Komisyon Toplantısı

16 Temmuz 2018 tarihli ve gündemi Başkan, Başkanvekilleri, Katip ve Sözcü seçimi olan 1. toplantıda, Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Kasım Gülpınar Komisyon Başkanlığa, İstanbul Milletvekili Markar Esayan Başkanvekilliğe ve Erzurum Milletvekili Zehra Taşkesenlioğlu Ban Sözcülüğe katılan üyelerin oybirliğiyle, Uşak Milletvekili Özkan Yalım Başkanvekilliğe ve İstanbul Milletvekili Zeynel Özen Katipliğe oy çokluğuyla seçilmişlerdir.

iii) Komisyona Yapılan Ziyaretler

27 nci Dönem 1 nci Yasama Yılında Komisyonu aşağıda belirtilen kişi ve heyetler ziyaret etmiştir:

AB Delegasyonu Türkiye Temsilciliği Başkan Yardımcısı Sayın Gabriel Munuera Vinals, 25 Temmuz 2018 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

AB Delegasyonu Türkiye Temsilciliği Başkanı Sayın Christian Berger, 12 Eylül 2018 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

İngiltere Dışişleri Bakanlığı Doğu Akdeniz Departmanı Başkanı Sayın Timothy Smart ve İngiltere Büyükelçiliği Müsteşarı Sayın Jennifer Anderson, 26 Eylül 2018 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

iv) Komisyonun Yurtdışı Faaliyetleri

Bu yasama yılında Komisyonun yurtdışı faaliyeti olmamıştır.

b) II. Yasama Yılı Faaliyetleri

27 nci Dönem 2 nci Yasama Yılı 01 Ekim 2018 ve 30 Eylül 2019 tarihleri arasını kapsamaktadır.

Avrupa Birliği Uyum Komisyonu, bu yasama yılında toplantı gerçekleştirmemiştir.

TBMM Başkanlığınca bu tarih aralığında Komisyona 5 kanun teklifi havale edilmiştir. Bu teklifler Komisyon’da görüşülmemiştir.

Komisyon, söz konusu tarih aralığında, 14 yabancı heyeti kabul etmiş ve 4 yurt dışı çalışma ziyareti gerçekleştirmiştir.

i) Komisyon Üyeleri⁵

27 nci Yasama Dönemi 2 nci Yasama Yılında Komisyonda yer alan milletvekillerinin isimleri, görevleri, partileri ve seçim çevreleri aşağıda gösterilmiştir

⁵ AK Parti İstanbul Milletvekili Erkan Kandemir’in 03 Ekim 2018 tarihinde ve AK Parti Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman’ın 16 Ekim 2018 tarihinde Komisyondan istifa etmeleri sonucunda yerlerine AK Parti Ordu Milletvekili Ergün Taşçı ve AK Parti Sakarya Milletvekili Çiğdem Erdoğan Atabek 16 Ekim 2018 tarihinde üye seçilmişlerdir.

Üyenin Adı Soyadı	Komisyon Görevi	Siyasi Partisi	Seçim Çevresi
Mehmet Kasım Gülpınar	Başkan	AK Parti	Şanlıurfa
Markar Esayan	Başkanvekili	AK Parti	İstanbul
Özkan Yalım	Başkanvekili	CHP	Uşak
Zehra Taşkesenlioğlu Ban	Sözcü	AK Parti	Erzurum
Zeynel Özen	Katip	HDP	İstanbul
Muhammed Fatih Toprak	Üye	AK Parti	Adıyaman
Fikret Şahin	Üye	CHP	Balıkesir
Feleknaş Uca	Üye	HDP	Batman
İmam Hüseyin Filiz	Üye	İYİ Parti	Gaziantep
Aylin Cesur	Üye	İYİ Parti	Isparta
Cemal Çetin	Üye	MHP	İstanbul
Mustafa Demir	Üye	AK parti	İstanbul
Arzu Erdem	Üye	MHP	İstanbul
Özgür Karabat	Üye	CHP	İstanbul
Zafer Sırakaya	Üye	AK Parti	İstanbul
Sibel Özdemir	Üye	CHP	İstanbul
Mustafa Yeneroğlu	Üye	AK Parti	İstanbul
İsmail Emrah Karayel	Üye	AK Parti	Kayseri
Türabi Kayan	Üye	CHP	Kırklareli
Selman Özboyacı	Üye	AK Parti	Konya
Ziya Altunyaldız	Üye	AK Parti	Konya
Tuma Çelik	Üye	HDP	Mardin
Burak Erbay	Üye	CHP	Muğla
Ergün Taşcı	Üye	AK Parti	Ordu
Muhammed Avcı	Üye	AK Parti	Rize
Çiğdem Erdoğan Atabek	Üye	AK Parti	Sakarya

ii) Komisyon Toplantısı

Bu yasama yılında toplantı gerçekleştirilmemiştir.

iii) Komisyona Yapılan Ziyaretler

27 nci Dönem 2 nci Yasama Yılında Komisyonu aşağıda belirtilen kişi ve heyetler ziyaret etmiştir:

Avrupa Komisyonu Komşuluk Politikası ve Genişleme Genel Müdürlüğü Türkiye Direktörü Sayın Myriam Ferran ve beraberindeki heyet, 03 Ekim 2018 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

Avrupa Parlamentosu (AP) üyelerinin danışmanları ve İktisadi Kalkınma Vakfı katılımcıları, 01 Kasım 2018 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

Hollanda Büyükelçisi Sayın Marjanne de Kwaasteniet, 19 Kasım 2018 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

İsveç Büyükelçisi Annika Molin Hellgren, 09 Ocak 2019 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

İngiltere Büyükelçiliği Müsteşarı ve Misyon Başkan Yardımcısı Jennifer Anderson, 22 Ocak 2019 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

Avrupa Parlamentosu Sosyalist ve Demokratlar İlerici İttifakı (S&D) Başkan Yardımcısı ve Romanya Başbakanlık AB İşleri Özel Danışmanı Sayın Victor Boştinaru, 22 Ocak 2019 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

İspanya Büyükelçisi Sayın Juan González-Barba Pera, 06 Şubat 2019 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

Macaristan Büyükelçisi Sayın Viktor Matis, 08 Mayıs 2019 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

Romanya Temsilciler Meclisi Avrupa İşleri Komisyonu Başkanı Sayın Angel Tilvar ve beraberindeki parlamento heyeti, 15 Mayıs 2019 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar ve beraberindeki AB Uyum Komisyonu heyeti tarafından kabul edilmiştir.

Avusturalya Büyükelçisi Sayın Marc Innes-Brown, 29 Mayıs 2019 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

Londra Dışişleri Bakanlığı Türkiye Masası Müsteşarı Sayın Simon Horner ve beraberindeki heyet, 04 Temmuz 2019 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

AB Delegasyonu Türkiye Temsilciliği Başkan Yardımcısı Sayın Gabriel Munuera Vinals, 16 Temmuz 2019 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

Singapur'un Ankara Büyükelçisi Sayın Jonathan Shen Han Tow, 24 Temmuz 2019 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

AB Türkiye Delegasyonu Başkan Yardımcısı Sayın Eleftheria Pertzinidou, 25 Temmuz 2019 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

iv) Komisyonun Yurtdışı Faaliyetleri

60. *Avrupa Birliği Parlamentoları Avrupa İşleri Komisyonları Konferansı Genel Kurul Toplantısı (COSAC)*

60. COSAC Genel Kurul toplantısı, 18-20 Kasım 2018 tarihlerinde, Avrupa Konseyinin “Temmuz-Aralık 2018 Dönemi” Başkanlığını yürüten Avusturya’nın Başkenti Viyana’da gerçekleştirilmiştir. Toplantıya, AB’ye üye ülkelerin parlamento temsilcilerinin yanı sıra, Avrupa Parlamentosu, Avrupa Komisyonu, AB Konseyi; AB’ye aday ülkelere Türkiye, Arnavutluk, Karadağ ve Sırbistan’dan temsilciler ile Andorra, Gürcistan, Kosova, Monako, Ukrayna, Norveç, İzlanda ve İsviçre’den parlamenterler misafir olarak katılmışlardır.

Konferansta, “AB Konseyi Avusturya Dönem Başkanlığının Durum Değerlendirilmesi”, “Brexit – Mevcut Durum”, “İklim Politikası ve Enerji Birliği” ve “Yaklaşan Avrupa Parlamentosu Seçimleri Işığında Vatandaşlarına Daha Yakın Şeffaf Avrupa Birliği” başlıkları altında oturumlar gerçekleştirilmiştir.

61. *Avrupa Birliği Parlamentoları Avrupa İşleri Komisyonları Konferansı Başkanlar Toplantısı (COSAC)*

61. COSAC Genel Kurul Toplantısı öncesinde yapılan Başkanlar Toplantısı 20-21 Ocak 2019 tarihleri arasında Avrupa Konseyi “Ocak-Haziran 2019 Dönemi” Başkanlığını elinde tutan Romanya’nın Başkenti Bükreş’te gerçekleştirilmiştir. Toplantıya AB’ye üye ülkelerin temsilcilerinin yanı sıra Avrupa Parlamentosu üyeleri, Avrupa Komisyonu ve AB Konseyi yetkilileri; AB’ye aday ülkelere Türkiye, Karadağ ve Sırbistan temsilcileri ile özel misafir olarak Gürcistan, Norveç ve İsviçre Parlamenterleri ve Büyükelçiler katılmışlardır.

Toplantıda “Romanya AB Konseyi Başkanlığının öncelikleri” ve “Çok yanlı Mali Çerçeve araçları aracılığıyla artan birleşme ve yakınlaşma sağlama” konu başlıkları altında oturumlar gerçekleştirilmiştir.

61. *Avrupa Birliği Parlamentoları Avrupa İşleri Komisyonları Konferansı Genel Kurul Toplantısı (COSAC)*

61. COSAC Genel Kurul toplantısı, 23-25 Haziran 2019 tarihlerinde, Avrupa Konseyinin “Ocak-Haziran 2019 Dönemi” Başkanlığını yürüten Romanya’nın Başkenti Bükreş’te gerçekleştirilmiştir. Toplantıya, AB’ye üye ülkelerin parlamento temsilcilerinin yanı sıra, Avrupa Parlamentosu, Avrupa Komisyonu, AB Konseyi; AB’ye aday ülkelere Türkiye, Arnavutluk, Karadağ ve Sırbistan’dan temsilciler ile Gürcistan, Kosova, Ukrayna, Norveç ve İsviçre’den parlamenterler misafir olarak katılmışlardır.

Konferansta, “Romanya’nın AB Konsey Başkanlığının Kazanımları”, “Avrupa Birliği’nin Uluslararası Ticaret İlişkileri Beklentileri”, “Tek Pazarın Yeniden Şekillendirilmesi ve Güçlendirilmesinde İtici Güç Olarak Avrupa Eğitim Alanı” ve “Yenilikçilik, Teknolojik İlerleme

ve Sosyal Etkiye Dayanan Ekonomi: AB'nin "Yeni Ekonomisi"nin Kuvvetlendirilmesinde Ulusal Parlamentoların Yeri" başlıkları altında oturumlar gerçekleştirilmiştir.

c) III. Yasama Yılı Faaliyetleri

27 nci Dönem 3 üncü Yasama Yılı 01 Ekim 2019 ve 30 Eylül 2020 tarihleri arasında kapsamaktadır.

Avrupa Birliği Uyum Komisyonu, bu yasama yılında bir tanesi bilgilendirme toplantısı olmak üzere 2 Komisyon toplantısı gerçekleştirmiştir.

TBMM Başkanlığınca bu tarih aralığında Komisyona 3 kanun teklifi havale edilmiştir. Bu teklifler Komisyon'da görüşülmemiştir.

Komisyon, söz konusu tarih aralığında, 10 yabancı heyeti kabul etmiş ve 3 yurt dışı çalışma ziyareti gerçekleştirmiştir.

i) Komisyon Üyeleri⁶

27 nci Yasama Dönemi 3 üncü Yasama Yılında Komisyonda yer alan milletvekillerinin isimleri, görevleri, partileri ve seçim çevreleri aşağıda gösterilmiştir.

Üyenin Adı Soyadı	Komisyon Görevi	Siyasi Partisi	Seçim Çevresi
Mehmet Kasım Gülpınar	Başkan	AK Parti	Şanlıurfa
Markar Esayan	Başkanvekili	AK Parti	İstanbul
Fikret Şahin	Başkanvekili	CHP	Balıkesir
Zehra Taşkesenlioğlu Ban	Sözcü	AK Parti	Erzurum
Zeynel Özen	Katip	HDP	İstanbul
Muhammed Fatih Toprak	Üye	AK Parti	Adıyaman
Özkan Yalım	Üye	CHP	Uşak
Feleknas Uca	Üye	HDP	Batman
İmam Hüseyin Filiz	Üye	İYİ Parti	Gaziantep
Aylin Cesur	Üye	İYİ Parti	Isparta
Cemal Çetin	Üye	MHP	İstanbul
Mustafa Demir	Üye	AK parti	İstanbul
Arzu Erdem	Üye	MHP	İstanbul
Özgür Karabat	Üye	CHP	İstanbul
Zafer Sırakaya	Üye	AK Parti	İstanbul
Sibel Özdemir	Üye	CHP	İstanbul

⁶ İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun 31 Ekim 2019 tarihinde AK Parti'den istifa etmesi sonucunda yerine AK Parti İzmir Milletvekili 13 Kasım 2019 tarihinde Komisyona üye seçilmiştir.

Cemal Bekle	Üye	AK Parti	İzmir
İsmail Emrah Karayel	Üye	AK Parti	Kayseri
Türabi Kayan	Üye	CHP	Kırklareli
Selman Özboyacı	Üye	AK Parti	Konya
Ziya Altunyaldız	Üye	AK Parti	Konya
Tuma Çelik	Üye	HDP	Mardin
Burak Erbay	Üye	CHP	Muğla
Ergün Taşcı	Üye	AK Parti	Ordu
Muhammed Avcı	Üye	AK Parti	Rize
Çiğdem Erdoğan Atabek	Üye	AK Parti	Sakarya

ii) Komisyon Toplantısı

16 Temmuz 2020 tarihli ve gündemi Başkan, Başkanvekilleri, Katip ve Sözcü seçimi olan toplantıda, Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Kasım Gülpınar Komisyon Başkanlığı, Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ve Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin Başkanvekilliğe, Erzurum Milletvekili Zehra Taşkesenlioğlu Ban Sözcülüğe katılan üyelerin oybirliğiyle İstanbul Milletvekili Zeynel Özen ise Katipliğe oy çokluğuyla seçilmişlerdir.

29 Ocak 2020 tarihinde Dışişleri Bakanlığımızın temsilcileri, Ülkemizin Libya ile imzaladığı "Akdeniz'de Deniz Yetki Alanlarının Sınırlandırılmasına İlişkin Mutabakat Muhtırası" ile "Güvenlik ve Askeri İşbirliği Mutabakat Muhtırası" çerçevesinde Doğu Akdeniz'de ve Türkiye-Libya ilişkilerinde meydana gelen son gelişmeler hakkında Komisyonumuzu bilgilendirmişlerdir.

iii) Komisyona Yapılan Ziyaretler

27 nci Dönem 3 üncü Yasama Yılında Komisyonu aşağıda belirtilen kişi ve heyetler ziyaret etmiştir:

Birleşik Krallık Büyükelçisi Sör Dominick Chilcot, 12 Kasım 2019 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar ve beraberindeki AB Uyum Komisyonu heyeti tarafından kabul edilmiştir. Sayın Büyükelçi, söz konusu toplantıda Brexit hakkında Komisyonumuz üyelerine bilgilendirme yapmıştır.

Hollanda Büyükelçisi Sayın Marjanne De Kwaasteniet, 7 Ocak 2020 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

Avusturalya Büyükelçisi Sayın Marc Innes-Brown, 8 Ocak 2020 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

Fransa Büyükelçiliği Müsteşarı Sayın Sylvain Guiaugué, 14 Ocak 2020 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

Avrupa Parlamentosu (AP) Türkiye Raportörü Sayın Nacho Sanchez Amor, 23 Ocak 2020 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar ve Türkiye-Avrupa Birliği Karma Parlamento Komisyonu (KPK) Eş Başkanı Sayın İsmail Emrah Karayel ile öğle yemeğinde bir araya gelmişlerdir.

AP Dışilişkiler Komisyonu Başkanı ve beraberindeki heyetinin 25 Şubat 2020 tarihindeki Dışişleri Komisyonu ziyaretine Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar teşrif etmiştir.

Hollanda'nın göçten sorumlu Bakanı Sayın Ankie Broekers-Knol ve beraberindeki heyet, 27 Şubat 2020 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

Avrupa Parlamentosu (AP) üyesi Ryszard CZARNECKI (Polonya, Muhafazakar-ECR) ev sahipliğinde gerçekleşen AP AB-Türkiye Dostluk Grubu'nun kuruluşu konulu video konferans toplantısına, 10 Haziran 2020 tarihinde Sayın Mehmet Kasım Gülpınar ve (KPK) Eş Başkanı Sayın İsmail Emrah Karayel katılmışlardır.

Avusturalya Büyükelçisi Sayın Marc Innes-Brown, 11 Haziran 2020 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

AB Türkiye Delegasyonu Başkanı, Büyükelçi Sayın Christian Berger'in Brüksel'den bağlandığı "Covid 19 Süreci ve Sonrasında Türkiye-AB İlişkileri ve Fırsatlar" konulu video konferans toplantısına 18 Haziran 2020 tarihinde Sayın Mehmet Kasım Gülpınar ve (KPK) Eş Başkanı Sayın İsmail Emrah Karayel katılmışlardır.

iv) Komisyonun Yurtdışı Faaliyetleri

62. Avrupa Birliği Parlamentoları Avrupa İşleri Komisyonları Konferansı Genel Kurul Toplantısı (COSAC)

62. COSAC Genel Kurul toplantısı, 1-3 Aralık 2019 tarihlerinde, Avrupa Konseyinin "Temmuz-Aralık 2019 Dönemi" Başkanlığını yürüten Finlandiya'nın Başkenti Helsinki'de gerçekleştirilmiştir. Toplantıya, AB'ye üye ülkelerin parlamento temsilcilerinin yanı sıra, Avrupa Parlamentosu, Avrupa Komisyonu, AB Konseyi; AB'ye aday ülkelerden Türkiye, Arnavutluk, Karadağ ve Sırbistan'dan temsilciler ile Kosova, Ukrayna, Norveç, İzlanda ve İsviçre'den parlamenterler misafir olarak katılmışlardır.

Konferansta, "AB Konseyi Finlandiya Dönem Başkanlığı", "Avrupa Birliği'nde Hukukun Üstünlüğünün Sağlanması ve AB Temel Haklar Şartı", "Avrupa Komisyonu Birinci Başkanvekili Sayın Maros Sefcovic tarafından değerlendirme" ve "Avrupa için Cazip Bir İklim Stratejisi" başlıkları altında oturumlar gerçekleştirilmiştir.

Romanya Ziyareti

Romanya Temsilciler Meclisi Avrupa Birliği Komisyonunun davetine icabetle 1-4 Aralık 2019 tarihlerinde Romanya'ya çalışma ziyareti gerçekleştirilmiştir.

63. Avrupa Birliği Parlamentoları Avrupa İşleri Komisyonları Konferansı Başkanlar Toplantısı (COSAC)

63. COSAC Genel Kurul Toplantısı öncesinde yapılan Başkanlar Toplantısı 18-21 Ocak 2020 tarihleri arasında Avrupa Konseyi ‘‘Ocak-Haziran 2020 Dönemi’’ Başkanlığını elinde tutan Hırvatistan’ın Başkenti Zagreb’de gerçekleştirilmiştir. Toplantıya AB’ye üye ülkelerin temsilcilerinin yanı sıra Avrupa Parlamentosu üyeleri, Avrupa Komisyonu ve AB Konseyi yetkilileri; AB’ye aday ülkelere olan Türkiye, Karadağ ve Sırbistan temsilcileri ile özel misafir olarak Gürcistan, Norveç ve İsviçre Parlamentoları ve Büyükelçiler katılmışlardır.

Toplantıda ‘‘AB Konseyi Hırvatistan Dönem Başkanlığının öncelikleri’’ ve ‘‘Avrupa Birliği, Ulusal Parlamentolar ve yeni kurumsal görev süresinde COSAC’’ konu başlıkları altında oturumlar gerçekleştirilmiştir.

d) IV. Yasama Yılı Faaliyetleri

27 nci Dönem 4 üncü Yasama Yılı 01 Ekim 2020 ve 30 Eylül 2021 tarihleri arasında kapsamaktadır.

Avrupa Birliği Uyum Komisyonu, bu yasama yılında 1 Komisyon toplantısı gerçekleştirmiştir.

TBMM Başkanlığınca bu tarih aralığında Komisyona kanun teklifi havale edilmemiştir.

Komisyon, söz konusu tarih aralığında, 10 yabancı heyeti kabul etmiş ve hiç yurt dışı çalışma ziyareti gerçekleştirmemiştir.

i) Komisyon Üyeleri⁷

27 nci Yasama Dönemi 4 üncü Yasama Yılında Komisyonda yer alan milletvekillerinin isimleri, görevleri, partileri ve seçim çevreleri aşağıda gösterilmiştir.

Üyenin Adı Soyadı	Komisyon Görevi	Siyasi Partisi	Seçim Çevresi
Mehmet Kasım Gülpınar	Başkan	AK Parti	Şanlıurfa
Lütfiye Selva Çam	Başkanvekili	AK Parti	Ankara
Ahmet Ünal Çeviköz	Başkanvekili	CHP	İstanbul
Ahmet Zenbilci	Sözcü	AK Parti	Adana
Zeynel Özen	Katip	HDP	İstanbul
Özkan Yalım	Üye	CHP	Uşak

⁷ İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam’ın CHP’ye geçmesiyle 09 Mart 2021 tarihinde boşalan bağımsız üye yerine Türkiye İşçi Partisi Hatay Milletvekili Barış Atay Mengülluğlu 29 Nisan 2021 tarihinde üye olmuştur. AK Parti Erzurum Milletvekili Zehra Taşkesenlioğlu Ban ve AK Parti Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız’dan boşalan yerlere AK Parti Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam ve AK Parti Gaziantep Milletvekili Mehmet Sait Kirazoğlu üye seçilmişlerdir.

Feleknaş Uca	Üye	HDP	Batman
Nurhayat Altaca Kayışoğlu	Üye	CHP	Bursa
İmam Hüseyin Filiz	Üye	İYİ Parti	Gaziantep
Mehmet Sait Kirazoğlu	Üye	AK Parti	Gaziantep
Barış Atay Mengüllüoğlu	Üye	Bağımsız	Hatay
Aylin Cesur	Üye	İYİ Parti	Isparta
Cemal Çetin	Üye	MHP	İstanbul
Halis Dalkılıç	Üye	AK Parti	İstanbul
Arzu Erdem	Üye	MHP	İstanbul
Canan Kalsın	Üye	AK Parti	İstanbul
Özgür Karabat	Üye	CHP	İstanbul
Zafer Sırakaya	Üye	AK Parti	İstanbul
Sibel Özdemir	Üye	CHP	İstanbul
Cemal Bekle	Üye	AK Parti	İzmir
İsmail Emrah Karayel	Üye	AK Parti	Kayseri
Türabi Kayan	Üye	CHP	Kırklareli
Selman Özboyacı	Üye	AK Parti	Konya
Ergün Taşcı	Üye	AK Parti	Ordu
Muhammed Avcı	Üye	AK Parti	Rize
Çiğdem Erdoğan Atabek	Üye	AK Parti	Sakarya

ii) Komisyon Toplantısı

28 Nisan 2021 tarihli ve gündemi iki Başkanvekili ve Sözcü seçimi olan toplantıda, Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam ve İstanbul Milletvekili Ahmet Ünal Çeviköz Başkanvekilliğe, Adana Milletvekili Ahmet Zenbilci Sözcülüğe katılan üyelerin oybirliğiyle seçilmişlerdir.

Söz konusu toplantının gündeminin devamında, Dışışleri Bakan Yardımcısı ve AB Başkanı Büyükelçi Faruk Kaymakcı, Türkiye-AB ilişkileri ve güncel dış politika konuları hakkında Komisyonumuzu bilgilendirmişlerdir.

iii) Komisyona Yapılan Ziyaretler

27 nci Dönem 4 üncü Yasama Yılında Komisyonu aşağıda belirtilen kişi ve heyetler ziyaret etmiştir:

Romanya'nın Ankara Büyükelçisi Sayın Gabriel Şopanda, 22 Ekim 2020 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

Fransa'nın Ankara Büyükelçisi Sayın Hervé Magro ve beraberindeki heyet, 19 Kasım 2020 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

Avusturalya Büyükelçisi Sayın Marc Innes-Brown, 9 Aralık 2020 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

Avrupa Parlamentosu (AP) Katılım Öncesi Eylem Birimi tarafından hazırlanan video konferans toplantısı, "Covid 19 Salgını ve Parlamentoların Geleceği" konulu oturuma 10 Aralık 2020 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar konuşmacı olarak katılmıştır.

AB Başkanlığı tarafından Avrupa Birliği İletişim Stratejisi (ABİS) kapsamında desteklenen Bruxircle Platformunun 2021 Kış Programının Parlamenter Diplomasi konulu video konferansına 23 Şubat 2021 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar konuşmacı olarak katılmıştır.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilen ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) tarafından yürütülen "İç Güvenlik Sektörünün Sivil Gözetiminin Güçlendirilmesi Projesi III. Aşaması" projesi "Meclis Gözetim Stratejisi" konulu çevrimiçi toplantıya, 1 Mart 2021 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar ve beraberindeki AB Uyum Komisyonu heyeti katılmıştır.

Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu Başkanı Büyükelçi Sayın Nikolaus Meyer-Landrut, 1 Mart 2021 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

Slovakya'nın Ankara Büyükelçisi Sayın Ján Psenica, 17 Mart 2021 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

Avusturalya Büyükelçisi Sayın Marc Innes-Brown, 9 Haziran 2021 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

KKTC -Türkiye Parlamentolararası Dostluk Grubu Başkanı Sayın İzlem Gürçağ Altuğra ve beraberindeki heyet, 1 Temmuz 2021 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

iv) Komisyonun Yurtdışı Faaliyetleri

Bu yasama yılında Komisyonun yurtdışı faaliyeti olmamıştır.

e) V. Yasama Yılı Faaliyetleri

27 nci Dönem 5 inci Yasama Yılı 01 Ekim 2021 ve 30 Eylül 2022 tarihleri arasını kapsamaktadır.

Avrupa Birliği Uyum Komisyonu, bu yasama yılında Komisyon toplantısı gerçekleştirmemiştir.

TBMM Başkanlığınca bu tarih aralığında Komisyona kanun teklifi havale edilmemiştir.

Komisyon, söz konusu tarih aralığında, 10 yabancı heyeti kabul etmiş ve 3 yurt dışı çalışma ziyareti gerçekleştirmiştir.

i) Komisyon Üyeleri

27 nci Yasama Dönemi 5 inci Yasama Yılında Komisyonda yer alan milletvekillerinin isimleri, görevleri, partileri ve seçim çevreleri aşağıda gösterilmiştir.

Üyenin Adı Soyadı	Komisyon Görevi	Siyasi Partisi	Seçim Çevresi
Mehmet Kasım Gülpınar	Başkan	AK Parti	Şanlıurfa
Lütfiye Selva Çam	Başkanvekili	AK Parti	Ankara
Ahmet Ünal Çeviköz	Başkanvekili	CHP	İstanbul
Ahmet Zenbilci	Sözcü	AK Parti	Adana
Zeynel Özen	Katip	HDP	İstanbul
Özkan Yalım	Üye	CHP	Uşak
Feleknaş Uca	Üye	HDP	Batman
Nurhayat Altaca Kayışoğlu	Üye	CHP	Bursa
İmam Hüseyin Filiz	Üye	İYİ Parti	Gaziantep
Mehmet Sait Kirazoğlu	Üye	AK Parti	Gaziantep
Barış Atay Mengüllüoğlu	Üye	Bağımsız	Hatay
Aylin Cesur	Üye	İYİ Parti	Isparta
Cemal Çetin	Üye	MHP	İstanbul
Halis Dalkılıç	Üye	AK Parti	İstanbul
Arzu Erdem	Üye	MHP	İstanbul
Canan Kalsın	Üye	AK Parti	İstanbul
Özgür Karabat	Üye	CHP	İstanbul
Zafer Sırakaya	Üye	AK Parti	İstanbul
Sibel Özdemir	Üye	CHP	İstanbul
Cemal Bekle	Üye	AK Parti	İzmir
İsmail Emrah Karayel	Üye	AK Parti	Kayseri
Türabi Kayan	Üye	CHP	Kırklareli
Selman Özboyacı	Üye	AK Parti	Konya
Ergün Taşcı	Üye	AK Parti	Ordu
Muhammed Avcı	Üye	AK Parti	Rize
Çiğdem Erdoğan Atabek	Üye	AK Parti	Sakarya

ii) Komisyon Toplantısı

Bu yasama yılında Komisyon toplantısı gerçekleştirilmemiştir.

iii) Komisyona Yapılan Ziyaretler

27 nci Dönem 5 inci Yasama Yılında Komisyonu aşağıda belirtilen kişi ve heyetler ziyaret etmiştir:

Romanya'nın Ankara Büyükelçisi Sayın Ştefan Tinca, 13 Ekim 2021 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

Romanya Senatosu Avrupa İşleri Komisyonu Başkanı Sayın Angel Tilvar ve beraberindeki heyet, 19 Ekim 2021 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar ve beraberindeki AB Uyum Komisyonu heyeti tarafından kabul edilmiştir.

Hırvatistan Parlamentosu Avrupa İşleri Komitesi Başkanı Sayın Domagoj Hajdukovic ve beraberindeki parlamento heyeti, 9 Kasım 2021 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar ve beraberindeki AB Uyum Komisyonu heyeti tarafından kabul edilmiştir.

AB Türkiye Delegasyonu Siyasi İşler Bölüm Başkanı Sayın Stefano Fantorini, 30 Kasım 2021 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

Fransa Büyükelçiliği iç politikadan sorumlu müsteşarı Sayın Alexia Jarrot, 3 Mart 2022 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

Avrupa Parlamentosu Üyesi ve Liberal Grup Birinci Başkan Yardımcısı Sayın Malik Azmani, 11 Mayıs 2022 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

Avusturya Parlamentosu Avusturya-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Sayın Nurten Yılmaz ve beraberindeki heyet, 13 Mayıs 2022 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar ve beraberindeki AB Uyum Komisyonu heyeti tarafından kabul edilmiştir.

Almanya Saksonya-Anhalt Eyalet Meclisi CDU Grubu Heyet Başkanı Dr. Gunnar Schellnberger ve beraberindeki heyet, 30 Haziran 2022 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar ve beraberindeki AB Uyum Komisyonu heyeti tarafından kabul edilmiştir.

Çek Cumhuriyeti'nin Ankara Büyükelçisi Sayın Pavel Vacek, 13 Eylül 2022 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

Hırvatistan Parlamentosu Dışişleri Komisyonu Başkanı Sayın Gari Cappelli ve beraberindeki heyet kabulü, 26 Eylül 2022 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar ve beraberindeki AB Uyum Komisyonu heyeti tarafından kabul edilmiştir.

iv) Komisyonun Yurtdışı Faaliyetleri

67. Avrupa Birliği Parlamentoları Avrupa İşleri Komisyonları Konferansı Genel Kurul Toplantısı (COSAC)

67. COSAC Genel Kurul toplantısı, 3-5 Mart 2022 tarihlerinde, Avrupa Konseyinin “Ocak-Haziran 2022 Dönemi” Başkanlığını yürüten Fransa’nın Başkenti Paris’te gerçekleştirilmiştir. Toplantıya, AB’ye üye ülkelerin parlamento temsilcilerinin yanı sıra, Avrupa Parlamentosu, Avrupa Komisyonu, AB Konseyi; AB’ye aday ülkelere Türkiye, Arnavutluk, Karadağ ve Sırbistan’dan temsilciler ile Kosova, Gürcistan, Andorra, Monako, Norveç, İzlanda ve İsviçre’den parlamenterler misafir olarak katılmışlardır.

Konferansta, “Fransa’nın Avrupa Birliği Konseyi Başkanlığının İlk Değerlendirmesi”, “Avrupa için Toparlanma Planı ve Krizin Sona Ermesi”, “İklim Değişikliği ve Enerji Dönüşümü”, “Avrupa’nın Geleceği Konferansı”, “Çalışma gruplarının ilerleme raporları” ve “Ukrayna Hakkında Tartışma” başlıkları altında oturumlar gerçekleştirilmiştir.

Hırvatistan Ziyareti

Hırvatistan Parlamentosu Avrupa İşleri Komisyonunun davetine icabetle 23-27 Mayıs 2022 tarihlerinde Hırvatistan’a çalışma ziyareti gerçekleştirilmiştir.

Çalışma ziyareti esnasında Heyetimiz, sırasıyla Dış ve Avrupa İşleri Bakanlığı Dış Ticaret ve Kalkınma İşbirliğinden Sorumlu Devlet Sekreteri (Bakan Yardımcısı seviyesinde) Zdenko Luciç, Bölgesel Kalkınma ve AB Fonları Bakanı Nataša Tramişak, Hırvatistan Parlamentosu Başkan Vekili Davorko Vidović, Hırvatistan Parlamentosu Avrupa İşleri Komisyonu, Hırvatistan Parlamentosu Dışişleri Komisyonu, Hırvat-Türk Dostluk Derneği ve Samobor Belediye Başkanı Petra Skrobot ile görüşmeler gerçekleştirmiştir. Türkiye ve Hırvatistan arasında diplomatik ilişkilerin tesisinin otuzuncu yıldönümü vesilesiyle Hırvatistan Parlamentosunda düzenlenen resim sergisi açılışı gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Zagreb Büyükelçimiz Mustafa Babür Hızlan’ın TBMM Heyetleri onuruna verdiği akşam yemeğine gidilmiş, Hırvatistan Parlamentosu Hırvatistan-Türkiye Dostluk Grubuyla öğle yemeğinde bir araya gelmiş, Hırvatistan Parlamentosu Avrupa İşleri Komisyonu Başkanı tarafından Heyetimiz onuruna verilen akşam yemekleri ile Azerbaycan Büyükelçiliği tarafından düzenlenen Cumhuriyet Günü resepsiyonuna katılım sağlanmıştır.

18. Güneydoğu Avrupa İşbirliği Süreci’nde Yer Alan Ülke Parlamentoları Avrupa Entegrasyonu Komisyonları Konferansı (COSAP)

XVIII. Güneydoğu Avrupa İşbirliği Süreci’nde Yer Alan Ülke Parlamentoları Avrupa Entegrasyonu Komisyonları Konferansı Toplantısı 3-5 Haziran 2022 tarihleri arasında Kuzey Makedonya’nın Ohri şehrinde gerçekleştirilmiştir.

Toplantıya COSAP üyelerinden Kuzey Makedonya, Arnavutluk, Bosna Hersek ve Karadağ’ın yanı sıra gözlemci üyeler Türkiye ve Kosova parlamentoları temsilcileri katılmışlardır. Üye ülkelere Sırbistan toplantıya katılmamıştır.

Toplantıda “Batı Balkanlar’da Ekonomik, Siyasi ve Avrupa Açısından Bölgesel İşbirliği” ve “IPA 3- Deneyimler, Perspektifler ve Fırsatlar” konu başlıkları altında iki oturum gerçekleştirilmiştir.

f) VI. Yasama Yılı Faaliyetleri

27 nci Dönem 6 ıncı Yasama Yılı 01 Ekim 2022 ve 14 Mayıs 2023 tarihleri arasında kapsamaktadır.

Avrupa Birliği Uyum Komisyonu, bu yasama yılında 1 Komisyon toplantısı gerçekleştirmiştir.

TBMM Başkanlığınca bu tarih aralığında Komisyona 1 kanun teklifi havale edilmiş ve teklifin tümü üzerindeki görüşmeler neticesinde Komisyonumuzun genel uygunluk görüşünün esas komisyona bildirilmesi oybirliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon, söz konusu tarih aralığında, 2 yabancı heyeti kabul etmiş ve 1 yurt dışı çalışma ziyareti gerçekleştirmiştir.

i) Komisyon Üyeleri

27 nci Yasama Dönemi 6 ıncı Yasama Yılında Komisyonda yer alan milletvekillerinin isimleri, görevleri, partileri ve seçim çevreleri aşağıda gösterilmiştir.

Üyenin Adı Soyadı	Komisyon Görevi	Siyasi Partisi	Seçim Çevresi
Mehmet Kasım Gülpınar	Başkan	AK Parti	Şanlıurfa
Lütfiye Selva Çam	Başkanvekili	AK Parti	Ankara
Ahmet Ünal Çeviköz	Başkanvekili	CHP	İstanbul
Ahmet Zenbilci	Sözcü	AK Parti	Adana
Zeynel Özen	Katip	HDP	İstanbul
Özkan Yalım	Üye	CHP	Uşak
Feleknas Uca	Üye	HDP	Batman
Nurhayat Altaca Kayışoğlu	Üye	CHP	Bursa
İmam Hüseyin Filiz	Üye	İYİ Parti	Gaziantep
Mehmet Sait Kirazoğlu	Üye	AK Parti	Gaziantep
Barış Atay Mengüllüoğlu	Üye	Bağımsız	Hatay
Aylin Cesur	Üye	İYİ Parti	Isparta
Cemal Çetin	Üye	MHP	İstanbul
Halis Dalkılıç	Üye	AK Parti	İstanbul
Arzu Erdem	Üye	MHP	İstanbul
Canan Kalsın	Üye	AK Parti	İstanbul
Özgür Karabat	Üye	CHP	İstanbul
Zafer Sırakaya	Üye	AK Parti	İstanbul

Sibel Özdemir	Üye	CHP	İstanbul
Cemal Bekle	Üye	AK Parti	İzmir
İsmail Emrah Karayel	Üye	AK Parti	Kayseri
Türabi Kayan	Üye	CHP	Kırklareli
Selman Özboyacı	Üye	AK Parti	Konya
Ergün Taşcı	Üye	AK Parti	Ordu
Muhammed Avcı	Üye	AK Parti	Rize
Çiğdem Erdoğan Atabek	Üye	AK Parti	Sakarya

ii) Komisyon Toplantısı

Cumhurbaşkanlığınca 27/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması”, 02/11/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Sayın Mustafa Şentop imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Komisyonu Arasında Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA III) Çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti’ne Yapılacak Birlik Mali Yardımının Uygulanmasına İlişkin Özel Düzenlemeler Hakkında Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 02/11/2022 tarihinde esas komisyon olarak Dışişleri Komisyonuna, tali komisyon olarak da Komisyonumuza ve Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilen 2/4703 esas numaralı Kanun Teklifi Komisyonumuzun 10/11/2022 tarihli toplantısında Dışişleri Bakanlığı yetkililerinin katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile Avrupa Birliği tarafından Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA III) yararlanıcısı ülkelere katılım öncesi mali işbirliği kapsamında yapılan yardımların ülkemiz bakımından 2021-2027 döneminde de kullanılmasını sağlayacak ve Avrupa Birliği ile Topluluk Programları dâhil olmak üzere mali işbirliğinin sürdürülmesini temin edecek olan Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlandıktan sonra Komisyonumuzun genel uygunluk görüşünün esas komisyona bildirilmesi, oybirliği ile kabul edilmiş ve Komisyon Raporu, esas komisyon olan Dışişleri Komisyonuna gönderilmek üzere TBMM Başkanlığına arz edilmiştir.

iii) Komisyona Yapılan Ziyaretler

27 nci Dönem 6 ıncı Yasama Yılında Komisyonu aşağıda belirtilen kişi ve heyetler ziyaret etmiştir:

İsveç’in Ankara Büyükelçisi Sayın Staffan Herrströmi, 10 Ocak 2023 tarihinde Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

Fransa’nın Ankara Büyükelçisi Sayın Hervé Magro ve beraberindeki heyet, 5 Nisan 2023 Komisyon Başkanı Sayın Mehmet Kasım Gülpınar tarafından kabul edilmiştir.

iv) Komisyonun Yurtdışı Faaliyetleri

68. Avrupa Birliği Parlamentoları Avrupa İşleri Komisyonları Konferansı Genel Kurul Toplantısı (COSAC)

68. COSAC Genel Kurul Toplantısı 13-15 Kasım 2022 tarihleri arasında Avrupa Konseyi “Temmuz-Aralık 2022 Dönemi” Başkanlığını elinde tutan Çek Cumhuriyeti’nin başkenti Prag’da gerçekleştirilmiştir. Toplantıya AB’ye üye ülkelerin temsilcilerinin yanı sıra Avrupa Parlamentosu üyeleri, Avrupa Konseyi ve Komisyonu yetkilileri; AB’ye aday ülkelere olan Türkiye, Arnavutluk, Karadağ, Moldova, Kuzey Makedonya, Sırbistan ve Ukrayna temsilcileri ile özel misafir olarak Birleşik Krallık, Norveç, Kosova, İzlanda, Gürcistan, Andora ve İsviçre Parlamenterleri katılmışlardır.

Toplantıda “Çek Cumhuriyeti’nin Avrupa Birliği Konseyi Başkanlığı”, “Avrupa Birliği’nin Geleceği”, “AB’nin Stratejik Özerkliği”, “Avrupa’nın Geleceği Konferansı”, “Ukrayna - durum, yeniden yapılanma, göç”, ve “Batı Balkanlar ve Doğu Ortaklığı Ülkelerinin Avrupa Perspektifi” konu başlıkları altında oturumlar gerçekleştirilmiştir.

5. SONUÇ

Türkiye ve Avrupa Birliği arasındaki ilişkilerin son dönemdeki olumsuz seyri ve atlatılan Covid-19 pandemi süreci, Komisyonumuzun faaliyetlerini kısıtlayıcı tesir göstermiştir.

Avrupa Birliği Uyum komisyonu, 27. Yasama Döneminde TBMM Başkanlığınca sevk edilen 9 kanun teklifinden 1 tanesini görüşmüştür.

Geçtiğimiz yasama döneminde 48 yabancı heyet Komisyonumuz tarafından kabul edilmiştir.

Komisyonumuz bu dönemde çeşitli tarihlerde faaliyette bulunmak üzere 11 kez yurt dışına çalışma ziyareti gerçekleştirmiştir.